

TÉMA IN

in.ihned.cz/tema

Výklad průvodce trvá přibližně hodinu a zaplatíte za něj padesát korun.

• **Státní zámek Ploskovice**, okres Litoměřice,
telefon: 416 749 092, e-mail:
zamekploskovice@email.cz, www.ploskovice.cz

Bouzov: Ty, ševče, leť!

Pyšnou princeznu je potřeba připomenout ještě jednou. Vždyť nejpohádkovější filmová pohádka se kromě Telče točila i tady, na zřejmě nejpohádkovějším českém hradě Bouzově. A po ní se přidala celá řada dalších: O princezně Jasněnce a létajícím ševci, O medvědu Ondřejovi, Království potoků, Kopretiny pro zámeckou paní. Bouzov si zahrál rovněž v Arabele či italské pohádce Fantaghiro.

Jako by arcivévoda Evžen Habsburský, který nechal hrad na přelomu devatenátého a dvacátého století postavit, byl duší filmař. Nad soutokem Špraňku a Třebůvky stával sice hrad už od čtrnáctého století, ale teprve necelých sto let stará přestavba vtiskla krajině u Litovle filmové romantický ráz. V době, kdy se architektura připravovala na nástup moderny, si Evžen Habsburský poručil stavbu plnou věží, cimbuří, střelen a ochozů, ve které se mísí novogotický styl s renesančními prvky. Více než historickou památku tak stvořil jedinečné filmové kulisy ze skutečného kamene.

Z věže hradu Bouzov skočil Jan Potměšil v pohádce O princezně Jasněnce a létajícím ševci.

Poslední film Juraje Jakubiska, Bathory, se odehrává také v Jindřichově Hradci.

Zajímavá pověst doprovází skálu jihovýchodně od Bouzova, které se říká Zakletý zámek. Prý to dříve býval opravdový zámek, ale když jeho osazenstvo vymřelo a zůstala v něm pouze stará žena, tak ze stesku zámek proklela a ten zkameněl. Říká se, že nyní se tu zjevuje pes s ohnivými očima.

Vstupné na základní prohlídkový okruh Bouzova stojí sto korun, nová trasa nazvaná „Jak se staví středověký hrad“ stojí sto čtyřicet korun. Hrad je v dubnu přístupný o víkendech od 9 do 15 hodin, od května pak každý den kromě pondělí.

• **Státní hrad Bouzov**,
telefon: 585 346 202, e-mail:
bouzov-hrad@seznam.cz,
www.hrad-bouzov.cz

Hluboká: Némý gentleman s buřinkou

Ano, Pyšná princezna se natáčela na těch nejvíce fotogenických místech celé republiky, a tak ani Hluboká nemohla ve filmu chybět. Právě tady bylo podle filmařů sídlo Půlnočního království. Král Miroslav sídlil v Telči, ale když už budete v jižních Čechách, prohlédněte si věž českokrumlovského zámku; tu si totiž filmaři vypůjčili pro vylepšení telčských záběrů. A aby výčet legendárních scénérií byl úplný, hranici mezi oběma královstvími, kde na ukazateli sedí sup, točili filmaři u Děčína, mlýn u Jetřichovic a jezírko s čedičovými sloupy je Panská skála u České Kamenice.

Hluboká, vystavěná do dnešní podoby anglické tudorské gotiky na konci devatenátého století, je svou zdobností poplatná tehdejší silné vlně romantismu. Atmosféra královského zámku ve Windsoru se však dobře hodila k postavě Pana Tau, němeého gentlemana s buřinkou a deštníkem. Ota Hofman a Jindřich Polák tu jeho příběhy natáčeli v sedmdesátých letech.

Co je hrad a co zámek

Laické rozlišování hradů a zámků nejčastěji vychází z toho, že co je „hezké a v zahradě“, bude zámek, a co je „kamenné a na kopci“, bude hrad. Je to sice velmi zjednodušený pohled, ale není až tak daleko od odborné pravdy. Hrad i zámky byly stavěny jako šlechtická sídla, což je pro ně společné, ale k rozdílným účelům.

Hrady bývaly budovány mezi dvanáctým a šestnáctým stoletím jako opevněná feudální sídla a právě bezpečnostní prvek byl jejich charakteristickým znakem.

Zámky si šlechtici stavěli jako sídla reprezentační, a to až do začátku první světové války. Důraz byl kladen na zdobnost a zámky na rozdíl od hradů postrádaly systematické opevnění. U některých zámků však lze bezpečnostní prvky nalézt – to zejména v případech, kdy takové sídlo vzniklo přestavbou dřívějšího hradu.